

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі
Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті
Ұлттық ұлан факультеті

Ұлттық ұланның Өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел тобының
ішкі қарулы қақтығыс жағдайындағы қолданулуының теориялық және
практикалық аспектілері

Монография

Астана, 2025

**Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі
Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті
Ұлттық ұлан факультеті**

**Ұлттық ұланның Өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел тобының
ішкі қарулы қақтығыс жағдайындағы қолданулуының теориялық және
практикалық аспектілері**

Монография

Астана, 2025

УДК 355/359 (574)
ББК 68 (5Каз)
И85

Рецензенттер:

Ахметов Ж.Х. – Қазақстан Республикасы Ұлттық қорғаныс университетінің ӘҒЗО Әскери өнер бастығы, әскери ғылымдар докторы, профессор, отставкадағы генерал-майор;

Ибраев Р.В. – Ішкі істер министрлігі басқару академиясының Қоғамдық және пенитенциарлық қауіпсіздік факультетінің Ұлттық ұланның қызметтік-жауынгерлік қызметі кафедрасының аға оқытушысы философия докторы (PhD) запастағы полковник.

Қазақстан Республикасы Ұлттық қорғаныс университетінің Ғылыми кеңесімен ұсынылған. 2025 жылы «27» қазан №12 хаттамасы.

Ұлттық ұланның Өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел тобының ішкі қарулы қақтығыс жағдайындағы қолданулуының теориялық және практикалық аспектілері: монография / А.М. Искаков, – Астана, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорғаныс университетінің баспасы, 2025. – 240 б.

ISBN 978-601-82538-5-0

Монографияда Ұлттық ұланның өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел топтамасын ішкі қарулы қақтығысты тоқтату барысында қолдануға қатысты мәселелер нақтыланып, әскер түрлерінің бірлескен топтамаларында басқаруды ұйымдастыру кезінде туындайтын проблемалық сұрақтар мен қайшылықтар айқындалған, сондай-ақ арнайы операция жүргізу барысында уақытша жедел топтаманы басқару жүйесін дамыту бойынша қолбасшы мен штабтарға арналған практикалық ұсынымдар әзірленген.

Монография әскери оқу орындарының тыңдаушыларына, сондай-ақ ішкі қарулы қақтығысты тоқтату кезеңінде әскер топтамаларын қолдануға жауапты командирлер мен штабтарға арналған.

УДК 355/359 (574)
ББК 68 (5Каз)

ISBN 978-601-82538-5-0

© Қазақстан Республикасының Ұлттық қорғаныс университеті, 2025
© Искаков А.М., 2025

МАЗМҰНЫ

АНЫҚТАМАЛАР	5
БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР	7
КІРІСПЕ	9
1 ҰЛТТЫҚ ҰЛАННЫҢ Өңірлік қолбасшылығының УАҚЫТША ЖЕДЕЛ ТОПТАМАСЫН ІШКІ ҚАРУЛЫ ҚАҚТЫҒЫСТЫ ТОҚТАТУ МАҚСАТЫНДА ҚОЛДАНУДЫҢ ҒЫЛЫМИ-ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	14
1.1 Ішкі қарулы қақтығыстың мәні мен мазмұны.....	14
1.2 Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату кезінде Ұлттық ұланның өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел топтамасын қолдануға әсер ететін жағдайлар мен факторлар.....	28
1.3 Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату барысында өңірлік қолбасшылықтың уақытша жедел топтамасын қолдану бойынша шетелдік тәжірибе мен қолданыстағы көзқарастар.....	48
Бірінші бөлім бойынша қорытындылар	61
2 ІШКІ ҚАРУЛЫ ҚАҚТЫҒЫСТЫ ТОҚТАТУ МАҚСАТЫНДА ҰЛТТЫҚ ҰЛАННЫҢ Өңірлік қолбасшылығының УАҚЫТША ЖЕДЕЛ ТОПТАМАСЫН ҚОЛДАНУ ТЕОРИЯСЫН ОДАН ӘРІ ДАМУ.....	66
2.1 Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату мақсатында өңірлік қолбасшылықтың уақытша жедел топтамасын қолдану міндеттері мен ерекшеліктері.....	66
2.2 Ұлттық Ұланның өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел топтарының ішкі қарулы қақтығысты тоқтату тапсырмаларын орындау формалары мен әдістері.....	80
2.3 Ішкі қарулы қақтығыста Ұлттық ұланның өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел топтамасының жауынгерлік мүмкіндіктерін есептеу әдістемесі.....	99
Екінші бөлім бойынша қорытындылар	111
3 ІШКІ ҚАРУЛЫ ҚАҚТЫҒЫСТЫ ТОҚТАТУ БАРЫСЫНДА ҰЛТТЫҚ ҰЛАННЫҢ Өңірлік қолбасшылығының УАҚЫТША ЖЕДЕЛ ТОПТАМАСЫН ҚОЛДАНУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ЖӨНІНДЕГІ ҰСЫНЫСТАР.....	113
3.1 Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату кезінде қызметтік-жауынгерлік мүмкіндіктерді есептеу үдерісін цифрландыру бойынша қолбасшы мен штабка арналған ұсыныстар.....	113
3.2 Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату мақсатында өңірлік қолбасшылықтың уақытша жедел топтамасын басқару органының оңтайлы құрамы	120
3.3 Ұлттық ұлан өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел тоб Қолбасшысы мен штабына ішкі қарулы қақтығысты тоқтатуда басқаруды жетілдіру, өзара іс-қимыл мен жан-жақты қамтамасыз етуді	

ұйымдастыру бойынша ұсыныстар.....	127
Үшінші бөлім бойынша қорытындылар.....	144
ҚОРЫТЫНДЫ	145
ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	150
ҚОСЫМША А – Жаппай тәртіпсіздіктер мен ІҚҚ арасындағы шекаралар.....	164
ҚОСЫМША Ә – Ішкі қарулы қақтығыстың мазмұны.....	165
ҚОСЫМША Б – Тіркелген діни және культтік нысандардың орналасуы туралы мәліметтер.....	166
ҚОСЫМША В – Ақтөбе облысына қатысты мәліметтер.....	169
ҚОСЫМША Г – Қарулы қылмыскерлер мен ПО, арнайы бөлімшелер және ҰҰ әскери қызметшілерінің қақтығыстарының нәтижелері	185
ҚОСЫМША Ғ – Ішкі қарулы қақтығыстың даму кезеңдері.....	186
ҚОСЫМША Д – ІҚҚ тудыруға бағытталған әрекеттердің құрамдас бөлігі ретінде халықтық тәртіпсіздіктерге қатысушылардың пайыздық қатынасы.....	196
ҚОСЫМША Е – ІҚҚ қарқындылық дәрежесінің сипаттамалары.....	199
ҚОСЫМША Ж – Ақтөбе облысындағы ішкі қарулы қақтығыстың болжамды даму нұсқасы	200
ҚОСЫМША И – Шет мемлекеттердегі ішкі қарулы қақтығыстарға талдау.....	201
ҚОСЫМША К – Комендатура аппаратының ақпараттық қарсы іс-қимыл тобының құрамы.....	213
ҚОСЫМША Л – Ішкі қарулы қақтығысты тоқтату бойынша уәкілетті мемлекеттік органдардың негізгі міндеттері	214
ҚОСЫМША М – «Атыс қаруы қолданылады» ескерту белгісі.....	218
ҚОСЫМША Н – Ұлттық ұлан бөлімшелерінде бар әуе көлігінің тактикалық-техникалық сипаттамалары.....	219
ҚОСЫМША П – ІҚҚ-ны тоқтату бойынша тактикалық тапсырма.....	221
ҚОСЫМША Р – «ІҚҚ УЖТ» бағдарламалық қамтамасыз ету дискісі.....	228
ҚОСЫМША С – ҚР Ұлттық ұланының қолбасшысына ПО және ҚК бөлімшелерін қабылдау-тапсыру туралы актінің үлгісі.....	229
ҚОСЫМША Т – УЖТ әскери жедел тобының лауазымды тұлғаларының функционалдық міндеттері.....	230

Ғылыми басылым

Қазақстан Республикасы Қорғаныс ұлттық университеті

Искаков Арман Мендыгаринович,
Ұлттық ұлан факультетінің оперативтік өнер мен тактика кафедрасының аға
оқытушысы,
философия докторы (PhD), полковник

**Ұлттық ұланның Өңірлік қолбасшылығының уақытша жедел тобының
ішкі қарулы қақтығыс жағдайындағы қолданулуының теориялық және
практикалық аспектілері**

Монография

05.10.2025 жылы басталған
Формат 60х90/1/16. Қағаз – офсет
Шрифт – «Times New Roman»
Басып шығару – офсет
Шартты баспа беті – 14,687
Тиражы – 20 дана

ISBN 978-601-02538-6-0

9 786018 253850

Қазақ Республикасы Ұлттық Қорғаныс университетінің
баспаханасында басылды

